

SUURTEN UUDEN ENERGIATEKNOLOGIAN DEMONSTRAATIOHANKKEIDEN INVESTOINTITUKI 2026

Hakuohjeet

Suurilla demonstraatiohankkeilla tarkoitetaan sellaisia energiahankkeita, joiden investointikustannukset ovat yli 5 miljoonaa euroa. Haun tavoitteena on edistää uuteen energiateknologiaan perustuvia kansallisesti ja kansainvälisesti monistettavia ratkaisuja. Suurten demonstraatiohankkeiden tukiohjelma on tarkoitettu edistämään tulevaisuuden energiaratkaisuja vuoteen 2035 tähtävien kansallisten ja vuoden 2030 EU-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suurten uuden energiateknologian demonstraatiohankkeiden investointitukeen sovelletaan valtioneuvoston asetusta energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023–2027 (VNA 262/2023), jäljempänä energiatukiasetus. EU:n valtiotukisääntelyn osalta tukiohjelma perustuu niin sanottuun ryhmäpoikkeusasetukseen ((EU) 651/2014).

Suurten demonstraatiohankkeiden tukea haetaan Business Finlandin sähköisen järjestelmän kautta, mutta tukiviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö.

Tuki myönnetään valtion energiatukimomentilta 32.20.41. Vuoden 2026 ensimmäisessä lisätalousarviossa on varattu suurille demonstraatiohankkeille yhteensä 48 miljoonaa euroa. Tukea saaneille hankkeille tuki maksetaan jälkikäteen hankkeen edistymisen ja toteutuneiden sekä maksettujen kustannusten perusteella enintään kolmessa erässä. Tarkemmat ohjeet maksatuksen hakemiseen ilmoitetaan tukipäätöksessä.

Suurten uuden energiateknologian demonstraatiohankkeiden tukea voi hakea 9.4.–5.8.2026.

Tuen kohdistaminen

Tuki kohdennetaan sellaisille uuden teknologian hankkeille, joissa on valmius tehdä investointipäätös vuoden sisällä investointituen myöntämisestä ja joiden lupamenettelyjen eteneminen mahdollistaa tämän aikataulun.

Ensisijaisesti tuki kohdennetaan uusiutuvien liikennepolttoaineiden tuotantoinvestointeihin sekä energian varastointiratkaisuihin, jotka sisältävät merkittävää uutta teknologiaa.

Uusiutuvien vedyn ja sähköpolttoaineiden tuotantoinvestoinneissa tuetaan ensisijaisesti vedyn jatkojalostusta sähköpolttoaineeksi. Vedyn ja sähköpolttoaineiden osalta voidaan tukea vain investointeja, joissa tuotettava sähköpolttoaine täyttää muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevat vaatimukset (ns. RFNBO-laatu). Suurissa sähköpolttoaineinvestoinneissa tuki voi kohdistua vedyn jatkojalostukseen, mutta ei elektrolyysereihin.

Uusien biokaasulaitosinvestointien yhteydessä voidaan tukea hiilidioksidin talteenottoa tai hyödyntämistä prosessissa. Mikäli talteenotettua hiilidioksidia ei hyödynnetä osana tuettua prosessia, tulee lopullisesta hyödyntämistavasta olla avustuksen saamiselle ehdollinen sopimus ja tällöin talteenoton tulee täyttää ryhmäpoikkeusasetuksen artiklan 36 ehdot. Ehtoja ovat muun

muassa, että hiilidioksidin talteenoton nettonykyarvon on sen elinkaaren aikana oltava negatiivinen ja että hiilidioksidin talteenotolla on saatava aikaan hiilidioksidinpäästöjen kokonaisvähennyksiä. Biokaasulaitosinvestoinneissa edellytetään suunnitelmaa mädätteen jatkokäytöstä. Biokaasulaitosinvestointien arvioinnissa otetaan huomioon mahdollinen mädätteen jatkojalostus korkeamman lisäarvon tuotteeksi. Biokaasun tankkausasemien kustannukset eivät ole investointihankkeissa hyväksyttävissä kustannuksia.

Energian varastointihankkeiden on osoitettava uuden teknologian käyttöönotosta varastointiratkaisussa aiheutuva tukitarve ja saavutettava hyöty verrattuna nykyisiin ratkaisuihin. Tukea ei kohdisteta tavanomaisiin sähkövarastoihin.

Tukea voidaan myöntää myös muihin merkittäviin uuden energiateknologian investointihankkeisiin, joilla on suoria energiavaikutuksia. Ratkaisujen tulee olla vaikuttavia tulevaisuuden energiaratkaisuiden kaupallistumiseksi sekä kansallisten ja EU-tavoitteiden saavuttamiseksi. Tukea voidaan myöntää energian tuotantoinvestoinneille vain sellaisiin hankkeisiin, joissa investoidaan uuteen laitokseen.

Haussa ei tueta sähköntuotannon investointeja (ml. aurinkovoimalat) tai polttoon perustuvaa lämmöntuotantoa. Suurten demonstraatiohankkeiden tuki on investointituki, ja tuen tulee kohdistua demonstraatiokokoluokan investointihankkeiden kustannuksiin. Tuki ei sovellu selvitys, tutkimus- ja kehityshankkeisiin. Tuki ei ole tarkoitettu laitteiden tai muiden komponenttien tuotantoprosesseihin liittyviin investointeihin.

Tuen määrä

Tukea voidaan myöntää enintään se määrä, joka on välttämätön investoinnin käynnistymisen kannalta. Tukea voidaan myöntää enintään 30 miljoonaa euroa hanketta kohden ja enintään 40 % hyväksyttävistä investointikustannuksista. Tyypillisesti tukitaso on tätä alhaisempi.

Hakeminen ja aikataulu

Hakemukset tulee jättää viimeistään 5.8.2026 Business Finlandin sähköisen asiointijärjestelmän kautta. Myöhässä tai olennaisesti puutteellisina toimitettuja hakemuksia ei käsitellä. Olennaiseksi puutteeksi katsotaan esimerkiksi jonkin pakollisen liitteen puuttuminen kokonaan. Tukihakemuksen pakolliset tiedot ja liitteet on kuvattu alempana.

Tukipäätösten aikataulu riippuu hakemusten määrästä ja tukikäsitelyn tarpeesta. Alustavan arvion mukaan tukipäätökset tehdään loppuvuonna 2026.

Tukikelpoisuusehtoja

Tuettavien hankkeiden on täytettävä energiatukiasetuksen (VNA 262/2023) ja EU:n valtiotukisääntelyn osalta ryhmäpoikkeusasetuksen ((EU) 651/2014) asettamat ehdot. Erityisesti hankkeissa on huomioitava seuraavat tukikelpoisuusehdot:

1. Tuen saaja

Tukea voidaan myöntää yrityksille ja yhteisöille, kuten kunnille. Tukea ei voida myöntää asunto-osakeyhtiöille, asuinkiinteistöille tai maataloille taikka niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille. Tukea ei myöskään voida myöntää organisaatioille, joiden toiminta rahoitetaan valtion talousarviosta. Muut tuen saajaa koskevat ehdot ovat kirjattu energiatukiasetuksen 8 §:än.

2. Käynnistävä vaikutus

Tukea voidaan myöntää ainoastaan hankkeille tai hankkeen osalle, jotka eivät käynnistyisi ilman tukea. Tukea voidaan myöntää ainoastaan se määrä, joka on välttämätön hankkeen käynnistymiselle.

Hanketta ei saa aloittaa ennen tukipäätöstä. Energiatukea voidaan myöntää, jos ennen tuen myöntämistä koskevaa päätöstä investointihankkeessa ei ole aloitettu rakentamistöitä, tehty sitovaa päälaitetilausta tai sitovaa investointipäätöstä taikka tehty muuta sitoumusta, joka tekee hankkeesta peruuttamattoman.

Hankkeesta tulee olla valmius tehdä investointipäätös vuoden sisällä investointituen myöntämisestä.

3. Hankkeen koko ja kustannukset

Hankkeen hyväksyttävien kustannusten tulee olla yli viisi miljoona euroa. Tuen piiriin hyväksytään kohtuulliset ja tuen käyttötarkoituksen kannalta tarpeelliset:

- 1) koneiden ja laitteiden hankinnasta ja asennuksesta aiheutuvat kustannukset;
- 2) rakennusten kustannukset;
- 3) rakennusteknisistä töistä, rakennustöiden valvonnasta, jakeluverkonhaltijan veloittamasta sähkön tuotantoon kohdistuvasta liittymismaksusta ja rakennettavan kaukolämpölaitoksen kaukolämpöverkkoon liittämiseksi tarvittavan runkoputken rakentamisesta aiheutuvat kustannukset;
- 4) välittömästi investointiin liittyvien maa-alueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset siltä osin, kuin ne eivät ylitä kymmentä prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, sekä raivaus- ja maanrakennustöistä aiheutuvat kustannukset;
- 5) valmistelu- ja suunnittelukustannukset siltä osin, kuin ne eivät ylitä 20:tä prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista;
- 6) käyttöönotosta ja käyttöönoton edellyttämästä käyttöhenkilökunnan koulutuksesta aiheutuvat kustannukset;
- 7) investoinnin seurannasta aiheutuvat kustannukset enintään vuoden ajalta investoinnin käyttöönotosta, jos se on perusteltua hankkeeseen liittyvien erityispiirteiden vuoksi tai muusta erityisestä syystä.

Investointihankkeiden hyväksyttävistä ja ei-hyväksyttävistä kustannuksista on tarkempaa tietoa energiatukiasetuksen 11 §:ssä.

4. Muu julkinen tuki

Suurten demonstraatiohankkeiden tukea ei myönnetä hankkeelle, joka on jo saanut muuta kansallista tai EU-tukea samoihin investointikustannuksiin, tai joka toteutuakseen tarvitsee muuta tukea samoihin investointikustannuksiin. Mikäli hankkeelle kuitenkin myönnetään myöhemmin muuta tukea, tulee tästä ilmoittaa työ- ja elinkeinoministeriölle ja myönnetyn tuen takaisinperintä tulee harkittavaksi. Jos tuki kohdistuu samoihin investointikustannuksiin, tuen maksamisen lopettaminen ja takaisinperintä on todennäköistä.

5. Polttoaineiden tuotantoa koskevat ehdot

Uusiutuvien polttoaineiden tuotantoa koskevassa investointihankkeessa tulee tuottaa eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain (393/2013, ns. kestävyyslaki) nojalla kestävyyskriteerien mukaisiksi osoitettuja uusiutuvia polttoaineita. Biopolttoaineiden, bionesteen ja biokaasun tuotantoa koskevassa investointihankkeessa tulee käyttää raaka-aineena uusiutuvien polttoaineiden edistämistä liikenteessä annetun lain (446/2007) liitteessä tarkoitettuja raaka-aineita.

6. Sähkövarastoja koskevat ehdot

Sähkövaraston on vuositasolla otettava vähintään 75 prosenttia energiastaan siihen suoraan liitetystä uusiutuvan energian tuotantolaitoksesta. Sähköakkuja koskevien investointihankkeiden on edistettävä uuden uusiutuvan energian tuotantoa ja näissä on investoitava samalla uusiutuvan energian tai uusiutuvan vedyn tuotantokapasiteettiin. Tuotantokapasiteetti-investointien ei tarvitse olla tuen piirissä.

7. Lämpövarastoja ja hukkalämmön hyödyntämistä koskevat ehdot

Lämpövarastoa koskevassa investoinnissa hanke ei saa lisätä energiantuotantoa fossiilisesta polttoaineesta. Lämpövarastoa koskevassa investointihankkeessa varaston tulee liittyä sellaiseen kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jossa käytetään vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa, 50-prosenttisesti hukkalämpöä, 75-prosenttisesti yhteistuotannosta saatavaa lämpöä tai 50-prosenttisesti tällaisen energian ja lämmön yhdistelmää. Hukkalämmön hyödyntämistä koskevassa hankkeessa hukkalämpö tulee johtaa edellä kuvatut ehdot täyttävään kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmään.

Arviointikriteerit

Arviointi- ja vertailuperusteita ovat demonstraatioarvo, toteutettavuus, energiavaikutukset, kustannustehokkuus ja muut vaikutukset. Hankkeiden arviointi ja vertailu perustuvat kokonaisuutena. Tavoitteena on myöntää tukea hankkeille siten, että tulevaisuuden energiaratkaisuja koskevat tavoitteet saavutetaan kokonaisuutena arvioiden parhaalla mahdollisella tavalla.

Suurten uuden energiateknologian demonstraatiohankkeiden haussa voidaan tukea vain hankkeita, joilla edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallista hyödyntämistä. Uudella teknologialla tarkoitetaan sellaisia uudenlaisia ratkaisuja, joita ei ole Suomessa laajasti kokeiltu. Tyypillisesti kyse on ensimmäisestä tai ensimmäisistä demonstraatiolaitoksista. Uuden teknologian käyttöönottoon liittyy yleensä vastaavaan tavanomaisen teknologian hankkeeseen nähden ylimääräisiä kustannuksia ja riskejä.

Toteutettavuuden kannalta on keskeistä, että hanke on teknisesti toteutettavissa ja myönnetty tuki on ratkaiseva hankkeen käynnistymisen kannalta. Tuki kohdennetaan sellaisille uuden teknologian hankkeille, joilla on valmius tehdä investointipäätös vuoden sisällä tuen myöntämisestä lupamenettelyt huomioiden. Lupaprosessien tulee olla edenneet sellaiseen vaiheeseen, ettei niiden arvioida aiheuttavan viivästystä hankkeen investointipäätöksen tekemiselle tai hankkeen toteuttamiselle. Kannattavuudeltaan hankkeen tulee olla sellaisella tasolla, että vastaavien hankkeiden voidaan riskien vähentyessä odottaa tulevaisuudessa olevan toteutettavissa huomattavasti pienemmällä tuella tai ilman tukea.

Toteutettavuuden kannalta on myös tärkeää, että tuen saajalla on käytettävissään riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toteuttaa hanke. Hankkeen rahoituksen tulee olla varmistunut sellaiselle tasolle, jolla hankkeen kokonaisrahoituksen järjestäminen tukipäätöksen

jälkeen on uskottavaa. Toiminnallisilla edellytyksillä tarkoitetaan etenkin hakijan omaa ja käytettävissä olevaa osaamista ja kykyä hallita hankkeen riskejä. Investoinnin tuloksena syntyvällä tuotteella tulee olla ostaja tai uskottavaa kysyntää joko markkinaehtoisesti tai muuten osoitettuna esimerkiksi ostosopimuksina.

Investoinnin energiavaikutuksia arvioidaan tuotettavan tai säästettävän tuotteen ja sen määrän mukaan. Lisäksi arvioidaan fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähenemistä ja kasvihuonepäästöjen vähenemistä päästökauppasektorin ulkopuolelle kuuluvilla sektoreilla.

Kustannustehokkuuden arvioinnissa arvioidaan ensisijaisesti tuen määrää suhteessa tuotettavaan tai säästettävään energiamäärään.

Arvioinnissa kiinnitetään lisäksi huomiota vaikutuksiin kiertotalouteen tai vientipotentiaaliin liittyen sekä tarkastellaan ympäristö- ja työllisyysvaikutuksia. Erityisesti biokaasuhankkeissa kiinnitetään huomiota hankkeen vaikutuksiin ravinnekierrätykseen.

Hakemus ja sen liitteet

Hakemuksella tuen hakijan on esitettävä asian arvioimiseksi ja ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot. Investointihanketta koskevasta energiatukihakemuksesta ja sen liitteistä tulee ilmetä ainakin alla olevat tiedot.

1. Hakijan virallinen nimi, osoitetiedot, sähköpostiosoite, yritys- ja yhteisötunnus sekä yrityksen koko ja EU-kokoluokka
2. Hakijan tosiasialliset omistajat ja edunsaajat sekä omistusrakenne
3. Hankkeen ensisijainen tavoite sekä kuvaus hankkeesta ja sen toteuttamissuunnitelma ja -aikataulu. Suunnitelmassa tulee kuvata hankkeen tarvitsemat luvat ja niiden aikataulu.
4. Arvio hankkeen energiataloudellisista vaikutuksista, kasvihuonekaasupäästövaikutuksista ja muista merkityksellisistä ympäristövaikutuksista sekä työllisyysvaikutuksista ja muista vaikutuksista.
5. Selvitys teknologian uutuusarvosta, riskeistä ja monistamismahdollisuuksista sekä ratkaisusta aiheutuvista lisäkustannuksista vastaavaan tavanomaisen teknologian hankkeeseen verrattuna.
6. Kolmannen osapuolen arvio hankkeessa hyödynnettävän teknologian uutuusarvosta. Arvion antajan tulee olla kyseisen teknologian asiantuntija ja riippumaton hankkeen toteuttajista ja teknologiatoimittajista.
7. Hankkeen eritelty kustannusarvio ilman veroja. Erittely tulee tehdä pääkomponenttien tasolla sekä jakaen kustannukset energiatukiasetuksen 11 §:n mukaisiin kustannusluokkiin. Hankkeen eritelty kustannusarvio voidaan esittää kannattavuustarkastelun kanssa samassa excel-tiedostossa omalla välilehdellään.
8. Hankkeen rahoitussuunnitelma, josta käy ilmi rahoituksen varmistumisen taso rahoituslähteittäin.
9. Vähimmäistukimäärä, jolla hankkeen arvioidaan käynnistyvän, ja tätä koskevat perustelut. Tuen tarve investoinnin käynnistymiseksi on perusteltava hankkeen kannattavuustarkasteluun perustuvilla kannattavuuden tunnusluvuilla (takaisinmaksuaika, nettonykyarvo, sisäinen korko) sekä kirjallisella selvityksellä, jossa kuvataan yrityksen hankkeelta edellyttämä kannattavuuden taso sekä muut investointipäätökseen vaikuttavat asiat.

10. Hankkeen kassavirtaperusteinen kannattavuuslaskelma ilman tukea ja tuen kanssa. Kannattavuuslaskelmassa on huomioitava kaikki hankkeen kannattavuuteen liittyvät tekijät, kuten alkuperätakuiden ja päästökaupan merkitys. Kannattavuuslaskelma tulee toimittaa suojaamattomana excel-tiedostona, jonka lähtötietoja ja laskentakaavoja on mahdollista tarkastella.
11. Selvitys hankkeeseen haetuista ja myönnytyistä muista julkisista tuista.

Hakija vastaa siitä, että työ- ja elinkeinoministeriöllä on käytössään olennaiset ja ajantasaiset tiedot. Hakija on velvollinen päivittämään hakemusta ja hakemuksen liitteitä, mikäli hankkeessa tapahtuu hakemuksen jättämisen jälkeen tuen myöntämiseen olennaisesti vaikuttavia muutoksia.